

Каб будаваць, трэба ведаць, каб ведаць, трэба вучыцца

У навуцы няма шырокай стабы дары, і толькі той можа дасягнуць яе звычак вяршынь, хто не палюхаецца стомленасці, карабасца па яе камяністых сцяжках (К. Маркс. Творы. Т. XVII. Стар. 23).

Два годзі назад, 9 верасня 1938 года, на старонках «Правды» пачаў друкавацца «Кароткі курс гісторыі ВП(б)».

Геніяльны майстар тэорыі і практыкі класовай барацьбы пролетарыята, таварыш Сталін даў нам у гэтай жніўні вышуканае асноўнае ведаць у галіне марксізма-ленінізма.

Партыйныя і непартыйныя большавыя атрымалі такое кіраўніцтва па тэорыі і гісторыі ВП(б), у якім сістэматычна, на аснове велізарнага гістарычнага матэрыялу паказаны непарушны адрэісты, ідэалогія і перамяшчэнне вучэння Маркса і Леніна, адзіства марксізма-ленінізма, — кіраўніцтва, у якім закладзена тое новае, што ўнесена ў марксісцкую тэорыю Леніным і Сталіным. Гэта з'явіла вучыць мільяны, вучыць жыць і самага. Яна закладзе асновы пазнавання, перадавае, паслядоўнага развоўнага святаполаду.

Буды новы, сацыялістычны інтэлігенцы, партыйныя і непартыйныя большавы ўзяліся за ўвучэнне вучоў, прыняліся за ўдзяльную прагу авалодання марксісцка-ленінісцкім святаполадом.

Яшчэ ў лістападзе 1917 года, адрасуючыся В. І. Леніну ў пісьме «Аб задачках публічнай бібліятэкі ў Петразградзе» пісаў:

«Аб разуменні асмыслена, паспяхова ўдзяляючы ў развоўна, трэба вучыцца» (Ленінскі зборнік XXI, стар. 204).

Праўсе годзі барацьбы і будаўніцтва пранеслі большавыя разгорнуты сцяг партыйнай прапаганда, авалодваючы шыракае барацьбы за камунізм арміі працэнтэрам марксісцка-ленінісцкай мыслі.

Выхад у свет класіфікацыя твора марксісцка-ленінісцкай тэорыі — «Кароткага курса гісторыі ВП(б)» — даў магчымасць падняць прапагандацкую работу партыі на вышэйшы ступень.

Скупныя лічы паказваюць набачаны размах, які набыла тэарэтычная ауба актыва. «Кароткі курс гісторыі ВП(б)» выдан у СССР на 53 мовах, тиражом у 16.184.900 экзэмпляраў. Двухтомнік выбараных твораў К. Маркса перавыдаў у 250 тысяч экзэмпляраў. Выдан двухтомнік выбараных твораў В. І. Леніна (у адпаведнасці з сталінскай перыядызацыяй гісторыі партыі); ён вышліў паўмільяна тиражом. Адрэацыянае выданне «Пытанніў ланінізма» І. В. Сталіна выхадзіць чатырохмільённым тиражом. Маса вымі тиражамі выданца рэжымісцкія працы класікаў марксізма-ленінізма. Зайдуць у абы ніжнія маганні або кісец, у абы ніжнія маганні, і вам скажуць, на колькі ўразаў прабаваўні чытачоў на марксісцка-ленінісцкую літаратуру. Да і крут такіх чытачоў магна рашыраўся. Шырокі размах атрымала ланінісцкая прапаганда.

Да скарбыні марксізма-ленінізма дадуцца тысячы і тысячы практыкаў, якія яшчэ два годзі назад і не памылялі аб самастойным вучэнні большавісцкай тэорыі. А імя гэта таварыш, пераадолеўшы бязлітасца і ніднеўнасца ў сваіх сцягах, не толькі лабіліс выліхніх поспехаў у тэарэтычнай самааукацыі, але і выправаўні ў сабе ўвучэнне прабу ў пастаянным чытанні, у пастаяннай вучоў.

Многія ўжо авалочылі вучоўне гэта чытачоўні яні — «Кароткага курса гісторыі ВП(б)» — але побач з такім таварышам да гэтага часу, на жаль, ішчэ бль пажала кіраўнікоў партыйных, гаспадарчых, прафсаюных і іншых арганізацый, якія за два годзі не «апаелі», «не авалочылі часу», каб вучыцца «Кароткага курса гісторыі ВП(б)», атрымалі дзесяці на першых разеках.

У нашай краіне, дзе кожны чытачоўні чалавек вучыцца, дзе творчае дзяржанне в'яўляеца характэрнай асаблівасца кожнага сапраўнага пераадола чалавеча, не пірпімы такіх рысы, як задаволнасца ўдзі аднойці дасягнутым, адсутнасца самакрытыкі, ланісч мэсы і дзеянства.

Трэба сказаць, што ў разе арганізацый слаба пастаўлена партыйная прапаганда ішчэ і таку, што адсутнічае кантроль над тым, як партыйны актыв вучае большавісцкую тэорыю. Ненаслабны кантроль, удумлівы, глыбокі, сур'ёзны, пастаянная дапамога, парада, падтрымка — вось што прабаваўні таварышам, самастойна вучаючых марксісцка-ленінізма.

Вывучаць марксісцка-ленінізм — свята ававязе кожнага большавісца. Супроць тых, хто не авалочае гэтай парвейшай большавісцкай залавадзі, трэба арганізаваць трамадоку думку.

Вільгельм Лібнехт расказаў, як Маркс быў сур'ю да тых, хто не вучыцца. Маркс «быў велікім прабаваўнічым. Калі ён заўважаў які-небудзь браб в водах, ён бурна настайваў на яго паўвонні, да чаго даваў свае прабрыныя парадзі. Астачуся з намі аднымі, «ён рабіў сапраўдныя экзамены, і гэтыя экзамены былі не жартам. Маркву не была было ўдэрні вочы. Калі-ж ён заўважаў, што ўсе яго маганні бясцільны, то і дружае прыходзіў капаць» (гл. К. Маркс. Выбараныя творы. Т. I, стар. 78. Выд. 1937 года).

Вось гэтай прабаваўнісцкай, гэтай настайваючы ў арганізацыі тэарэтычнага вучаюцца актыва, кантроля над тым, як і чаму людзі вучацца, лапамі і парадзі ім і прабаваўнічым Камітэтам партыі ад усіх партыйных арганізацый і вядомай пастапове ад 16 жніўня 1939 года — «Аб пастапоўцы права-

ганды марксізма-ленінізма ў Беларускай ССР, Оралоўскай і Курскай абласцах».

Усё больш і больш шыраца рады тых, хто ўвучае і плаважна прабаваўнісца ўвучае, хто закончыў або вучаюцца «Кароткага курса гісторыі ВП(б)».

Але і «закончыўшыя» — ці закончылі яны? Ці магна прабаваўнісца авалодчы вучоўне тэорыі і гісторыі большавісцкай?

М. І. Калінін гаварыў нека, што «Кароткі курс» ававтае космас, гэца значыцца ўвесь свет. М. І. Калінін гаварыў, што жанді наша ўсё ўскладнаеца, яно прабаваўнісца ўсё больш высокага «платэма» ад усіх нашых рабрынічак на любым поў дзеянсці» (М. І. Калінін, «Пытанні камуністычнага вучаюцца», стар. 50).

Трэба паўтома павышаш «платэка» сваіх ведаў, як дэчыкі павышаш «платэка» сваіх самадэкаў. Вучычы, закансцытравалі, усюлі ўсё драпаваць раздэкаў «Кароткага курса» — але значыцца, тым лятчэй вучыцца дадэкаў.

На самай справе, «Кароткі курс гісторыі ВП(б)» — гэта энцыклапедыя асноўных ведаў у галіне марксісцка-ленінізма, гэца аснова, фундамент, на якім кожны павінен абудавць стройны будынак марксісцка-ленінісцкага святаполаду. «...Наша разуменне жыцця бль галоўным чынам уступ да вучоўня...», — гаварыў Энгельс у «Лісе Б. Шмітцу (Маркс і Энгельс «Аб мастацтвах», стар. 19).

Авалодчы асновамі ведаў — значыцца пакладзі пачатак дадэкаў руху налара.

Кожны радок сталінскай «Гісторыі ВП(б)» прывавае гут да тэорыі, пугне да пазнаання выліхніх твораў чалавечай мыслі — прац Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна. Распаваўца рамкі тэарэтычных пказаванч.

Ад «Кароткага курса гісторыі ВП(б)» — энцыклапедыя асноўных ведаў у галіне марксісцка-ленінізма — таварышам перайшлі да вучоўня асобных бакоў гэтай навуцы. Эканамічнае вучоўне, дыялектычны і гісторычны матэрыялізм, сувесная гісторыя, гісторыя нашай радзімы і іншыя галіны ведаў — усё гэта павіна стаць адыбным сацыялістычна інтэлігенцы.

Возьмем для прыкладу эканамічную тэорыю марксісма. Сацыялістычная гаспадарка, набачаная ў асве па сваім аб'ёму, на новых прынцыпах, лажачых у асве, прабаваўнісца ад веліх і малых кіраўнікоў глыбокага прыняення ў асве трамадока развіцця. Вучоўне марксісцка-ленінісцкай эканамічнай навуцы ўвучае магна зброю выліхноўнай вастрыні арч рашэнні імагінэцкіх пытаньняў гаспадарчых і дзяржаўнага будаўніцтва. Каб авалодчы гэтага выліхноў гаспадарчых і дзяржаўнага будаўніцтва, прабаваўнісца ішчэ дадэкаў вучоўня, трэба ведаць марксісцка-ленінісцкую эканамічную навуку.

У гэтай галіне чалавечых ведаў, як і ў іншых галінах, бль класічныя творы выліхніх настайваючых пролетарыята; бль ведацца гэтых твораў нелыга бль культурным, усёбакова адукаваным чалавечам. Нааваем тут рабры Маркса — «Капітал», «Крытыка Гюшка праграм», «Даванная праца і капітал», «Нштата філасофі»; рабры Энгельса — «Анты-Дзюрінг», «Становішча рабачага аласа ў Англіі»; рабры Леніна — «Развіцце капіталізма ў Расіі», «Імперыялізм, які вышліў стаяны капіталізма»; рабры Сталіна — «Яшчэ раз аб сацыялізмах» крытычным ухлі ў нашай працы», «Да пытаньняў арчарнай палітыкі ў СССР», «Новая абстаноўка — новая ваданч гаспадарчых будаўніцтва», «Аб задачках гаспадарчых і ішч.

У галіне дыялектычнага і гісторычнага матэрыялізма перш за ўсё вучаюцца гэтыя творы, як той-жа «Капітал» Маркса; «Намечкая ідэалогія» Маркса і Энгельса; «Анты-Дзюрінг»; «Людзі Фейербаха»; «Паходжанне сці, прыватнай уласнасці і дзяржаўна» Энгельса; «Матэрыялізм і эмпірыкрытыцызм», «Аб дзяржаў», «Што такое спрыччэнні наара» і яны вавоць супроць сацыял-дэмакратыі», «Філасофскія сшыткі» Леніна; «Аб асновах ланінізма», «Аб дыялектычным і гісторычным матэрыялізма» Сталіна і раннія яго філасофскія рабры (ва ўрдуках яны прычэтыны ў снізе тав. І. Верыя).

«Кароткі курс гісторыі ВП(б)» прабузіў у нашага актыва пказавасца да тэарэтычных пытаньняў. Побач з гэтым расце прабаваўнісца ў расшырэнні культурнага кругазору, у авалоданні культурнай спадчынай мінулага. Нельга быць адукаваным марксістам, ланіністам, сталіністам, не будучы культурным чалавечам. Будаўніцтва камуністычнага гаспадарства прабаваўнісца ад нашага актыва выліхнаў культуры, асвты, усёбаковага развіцця.

Ленін гаварыў: «Было-б памылкова думаць так, што дастаткова ўсвоіць камуністычнае лозунгі, вывады камуністычнай навуцы, не ўсвоішы сабе той сумы ведаў, выліхнаў якіх з'яўляеца сам камунізм» (Ленін. Т. XXX, стар. 405—406). І дадэкаў: «Камуністам стаць магна толькі тады, калі ўваганіш сваю памыль ваданем усіх тых багавіч, якія выправава-ла чалавечыма» (там-жа, атар. 407).

У гэтай сувязі выліхноў пказавасца прабаваўнісца выдатныя творы філасофскай і эканамічнай мыслі мінулага. Вось нельга быць іх: «Даследванні аб прыродзе і прычынках багача» Адама Сміта, «Пачаткі палітычнай эканаміі ў вучоўне ад папатака» Давіда Рыкарда, «Навука логікі» Гегеля, філасофскія творы Фейербаха, «Новы прымыслы і граматіка» шведскага Фур'е, рабры Ст-Сімона, навае творы нашага выліхнаў сучасныіца І. П. Чарнышоўскага, янога велікі павіні Маркс і Энгельс.

Давыліты розум імяннца пранікнучы на ўсе таіямныя святаповы. Аб першых кроках у гэтым напругаму гаворыць хоп-бы наступнае: выліхны творы класікаў прыродавучных навуц намерна ўразаці за совескі перыяд у паравуанні з дзяржаўнаўнай Расіі, і, аднак, выліхны магазаны і бібліятэкі не магна аднавоіць поўнасца поныт на гэтыя кнігі.

Асабля вырасла ў іх прабаваўнісца, калі да культуры, да навуцы дачуваўца ўсё новыя тысячы і тысячы людзей.

Такія творы класікаў прыродавучных навуц, як «Паходжанне вяду» Чарльза Дарвіна; «Гісторычны метад у біялогіі»; «Чарльз Дарвін і яго вучоўне» і «Жыццё раслін» Б. А. Тіміразова; «Рэфлексны галаўнога мозга» выліхнаў рускага фізіялага Сеченава; рабры акадэміка І. П. Паўлава; «Асноўны хіміі» Д. І. Мендэлеева і т. п., павіны ўваіць ў кожнае чытанне культурнага чалавеча.

Вось і прыклад нашых настайваючых вяду лас ішчэ ў аду сапну праўдэння творчай здольнасці чалавеча: гутарка ішчэ аб мастацкай літаратуры. Чытачы мастацкай літаратуры, мы ававачем сваю памыль, развіаем свой густ, авучаюцца ад пугна ў разгаворы. Нарэнь, мастацкая літаратура мае велізарнае значэнне ў расшырэнні ведаў, значэнне вострай зброі ў палітычнай барацьбе. Дастаткова двух прыкладаў, каб пацвердыць гэта.

Маркс і Энгельс велікі добра ведаці і велікі любілі мастацкую літаратуру. Маркс вяду памыліць многа рабры Гёга і Гейне, бажма павалаў Шкспіра і помніў самых выліхноўных пераадолаў іно драм, велікі любіў Эсхіла, Дантэ і Бернаса, чытаў у арчымале і надэчытаўна памі Пушкіна, Гога і Штэрмана, захаліўшы Балзакам. У будышчым творы Маркса «Капітал» велікі многа чытаць і прыкладу з класікаў сувеснай літаратуры.

Аб Балзакам Энгельс пісаў: «Валзак... у сваёй «Чалавечай камодзі» дае нам самую выліхноўную рэалістычную гісторыю Французскага «прамадства», апісваючы ў вядэ хронікі права, год за годам, з 1816 да 1848 года... з якой (карышч праваў... В. Д.) я даведасці нават у сасе эканамічных дэталей бльш (напрыклад, пераарэамераванне рэальнай і асабтай уласнасці пасля рэвалюцыі), чым з кніг усіх прафесіянальных гісторыкаў, эканамістаў, статыстыкаў гэтага перыяда, разам узятых» (Маркс і Энгельс «Аб мастацтвах», стар. 164).

Дастаткова ўвучі амаць любы том Леніна ці даскалы Сталіна, каб ўвучыцца, як часта яны карыстаюцца вострым мастацкім словам.

Іні класікаў сувеснай літаратуры павіны стаць нашымі бліжэйшымі прыкладні, пастаяннымі спадарожнікамі ў барацьбе за перамогу справы Леніна — Сталіна.

Вось ішчэ адзін род зброі, янога мы ававачыма ўвучыцца ў арсенам свайго ўзбраення, — гэта замесныя мовы.

Маркс любіў паўтарць фразу: «Чужая мова бль зброя ў жывічвай барацьбе». І, трэба сказаць, што ён сам па-майстэрску валадуў гэтай зброяй. «Маркс чытаў на ўсіх еўрапейскіх мовах, а на трых — немейскай, французскай і англійскай — і ішчэ так, што захаліў людзей, валадуць гэтыя мовы», — расказавае Валадар (гл. Б. Маркс. Выбараныя творы Т. I, стар. 61, выд. 1937 г.).

Дастаткова сказаць, што «Нштата філасофіі» павінаса Марксам на выдатнай французскай мове, а каросанцэнцы ў гэсаву «Нш-Норэ трыбун» блі пісаў на англійскай. Рукамі мога Маркс вучычыся, калі яго было 50 год. Сапраўды выдатны прыклад для ўсіх нас!

«Але даб усё гэта вучыцца, не хопіць і жыцця!» — сказа чалавек, які ўсё ішчэ топчаца на месці. Адыкам жаму, што, топчаца на месці, нельга нават і на ярк настайваць да таго ідэала, які адуляючы сабой настайваці рабачага класса — Маркс, Энгельс, Ленін і Сталін. Вадма, усёбакова і адыбокая асвта — справа велікі складаная. Яна прабаваўнісца выліхнаў выліхны, самадэкаўнісцы, прабаваўнісца да сьбе. Прабаваўнісца велікі прававаць, чытаць сістэматычна, не раскідваючы, пугіхна ішчэ да намеранай моты, замапоўваючы кожную заваяваную пазыцыю на шляху пазнааня.

Велікі добра вавасаў гэта пугіхнае імяненне да барацьбы, да руху наперад Гета:

«...Жыццё годзі Проплі не даром, ясен премо многа Боначеный вывод мудроты емоной: Лельт тот достоны жывны і свободы, Ёго каждый день за нх ідет на бой».

(Гета «Фауст». Т. II, стар. 298. Выд. «Акадэмія». 1936).

Прайшло два годзі з дня выхаду сталінскай «Гісторыі ВП(б)». У вырашанай задачка авалодання бльшавізмам мы дабілісь пугіхных поспехаў. Адыка бльшэ напавявіла, неастойнае бльшавісцкае спынацца на дасягнутым.

Адыначалочы вуходжэ будышчэйшай прабы ў ідоўны жыцці партыі, прабаваўнісца увагу на ваварашаных лажчэ задачка.

Перад совескім народам стаіць велікіна задача камуністычнага будаўніцтва. «Каб будаваць, — гаварыў таварыш Сталін, — трэба ведаць, трэба авалодчы навукай, а каб ведаць, трэба вучыцца. Вучыцца ўвуча, царпава... Перад нами стаіць кропсця. Называюцца яна, гэца кропсця, навука з ле імагінэцкіх галінаў ведаў. Гэту кропсця мы павіны ўвучы на шго-б та і стала» (Сталін «Аб камсамоле», стар. 146. «Молодая гвардыя». 1935).

В. ДУБРАВІНСКІ.

Кваліфікаваныя рабочыя перша Беларускага тэатральнага амблэма даправаюць мелкі асабляць вучоўнчых. На адык старшыня гэта В. Р. Мейнер навука рабоне на жанді стэну малодцу рабрыніца А. А. Салодка.

Фота А. Салпа. (Фотарэагнма БЕЛТА).

ВАДЖЭННЕ ПАЭДОЎ ПА МЕТАДУ КАНОПІНА

ВШЕБЕСЬ. (Кар. «Звядзі»). Стаханавіцкія таварышавыя Віцебскага паравоза даю перанімі кампюны выліхнаў вят нага машыніста Паўночна-Данейскай чыгуны тав. Канопіна — ваджэны павіны без набору вадзі і чысты топак на прамадэлях стаянчых.

Гэтым імяні машыніст дэпо т. Мураўёў, унаважарожаны арманам Леніна, разам з машыністам — інструктарам тав. Носаравым праявіў поезд на маршшруту Віцебск—Смаленск без астановаў на прамадэлях стаянчых Руіна, дзе звяч чына рабрыча набор вадзі і чысты топкі.

Адыпраўляючыся ў дарогу, яны зашліўні каца паравоза на тры чвэрці вадарнага шкла, запольніў вадой і тэндэр. Насія прыблліца ў Смаленск у паравозе аваставалася яшчэ 10 кубаметраў вадзі.

Тэжыска чынам, не авастаўляючыся на прамадэлях стаянчых, яны на аваротным шляху праявілі поезд завоў з 2.610 тон. Машыністы ўвесь час амаю-аміні пару, расходуючы не аднаведна прафую пугу, а тэжыска выкарэстай скорасца састава на сцхлах і адыка перамасці паўдзін. Поезд прыблліў у Віцебск з аваласам вадзі ў 6 кубаметраў. Машыністы гэтым чынам зменнылі час праеду ад стаянчых Віцебск да стаянчых Смаленск і назац на 1 гадзіну 56 мінут. Прыкладу тав. Мураўёва і Носаравых рыхтуюцца паславаць машыністы тт. Старынін і Міхайлаў.

Старшыня арцелі — ліберал

Старшыня арцелі «Радзіма» сістэмы ланой прамадэрацыі (Мінск) Кавальскі мае сваю асубоу думку па пытанню аб выліхнаўні Указа Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня. Ён ліберальна адносіцца да прагучычыхаў. Яно дакававаў:

— Лобач, праблліўці ў водуску за свой кошт з 13 на 25 ліпеня, зусім не з'яўляеца на работу.

Старшыня спаклоны. Ніякага рэагаваня. Толькі праз 25 дэні сывава аб прагучычыхаў перадаецца ў суд.

Ліпенісці 14 жніўня спазніўся на 40 мінут. Праўдэнне арцелі сывава перадае ў суд. Але майстар пэха Супукевіч — чалавек знаходлівы. Ён прадастаўляе Ліпаведкам трохдэніны водуску за свой кошт і ўключна дэнь прагучу. Гэты факт таксама не выліхнаў абурэння старшыні арцелі Кавальскага.

У арцелі прагучычыхаў масавае прадастаўленне кароткаротных водускаў за свай кошт.

На прапугу ліпеня месца атрымалі водуску на 1—2 дні 69 чалавек; 108 рабрычых дэні анаваліс страванымі ў вучоўнчых. 20 жніўня атрымалі водуску 36 чалавек.

А. ГУРВІЧ.

НА ПАЭЦЫЎ УГАВАРВАЮЧЫХ

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня — гэта ў руках кожнага гаспадарніка вылікай сілы сродкаў барацьбы за ўзроўню жалезную дысцыпліну, за высокую прадукцыйнасць працы. Замест рапучага выканання Указа, некаторыя камандыры Магілёўскага вузла Беларускай чыгуны займаюць гілью пазыцыю ўгаварваючых, лужаюць выпадку схавацца за чужую сіну, каб як-небудзь апраўдаць сваю пасінасца ў рэалізацыі Указа.

Пяцатка ў допа Магілёў-2 авыліўся сход партыйна-гаспадарчых актыва. Даклад аб выліхнаўні Указа ад 26 чэрвеня рабіў пачальнік дэпо т. Міронаў. Удзяльнікі схода чакалі ад дакладчыка аб'ектыўнай справядлівасці, чаму ў допа не спынаюцца напушчэнні прапоўнай дысцыпліны. Замест гэтага тав. Міронаў пачаў скардыцца на тое, што, моў, прагучычыхаў яго па-вядзіць, што з'явіліся першыя выліхны непрыемнасці. Тав. Міронаў умялоўца за-кляў актыву не паверыць яго бльш, бо яму і так давоі дасцацца ад Упраўлення дарогі.

Па кожнаму выпадку напушчэння прапоўнай дысцыпліны тав. Міронаў ававача-кова радца з усімі грамадскімі арганізацыямі, звыноў ва Упраўленне дарогі. Толькі пасля гэтага ён авасельваеца пра-грамініць да напушчэння дысцыпліны за-кон.

1 жніўня не в'яліўся на работу Захарашка і Паталенка. Толькі 29 жніўня тав. Міронаў перахадзіў справу аб прагучычыхаў у суд. Увесь гэты час — амаць месца — тав. Міронаў «зугаднаў», ці трэба іх авалодчы пад суд.

На пазыцыі ўгаварваючых стаяць і не-меснікі пачальнікі стаянчых тав. Кулакоў. Сідорчык Мазанав з'явіўся на работу, адмеіўся і авалодчы, што прававаць не будэ. Бльш гэтыя ўгаварваў тав. Кулакоў разліхнаўца прышчупіць да рабры.

Такія павозныя кіраўнікі толькі разлагаюць прапоўную дысцыпліну. На стаянчых Магілёў лік прагучаў, выліхнаўца самавольнае паваняна рабры, сну на пасту не толькі не аваняшасца, а, нааварот, — расіе. У ліпені было 6 вятрадаў напушчэння дысцыпліны, у жніўні — 13, а авадзін дэнь 2 верасня — 4.

Адыпраўляючыся ў дарогу, яны зашліўні каца паравоза на тры чвэрці вадарнага шкла, запольніў вадой і тэндэр. Насія прыблліца ў Смаленск у паравозе аваставалася яшчэ 10 кубаметраў вадзі.

Тэжыска чынам, не авастаўляючыся на прамадэлях стаянчых, яны на аваротным шляху праявілі поезд завоў з 2.610 тон. Машыністы ўвесь час амаю-аміні пару, расходуючы не аднаведна прафую пугу, а тэжыска выкарэстай скорасца састава на сцхлах і адыка перамасці паўдзін. Поезд прыблліў у Віцебск з аваласам вадзі ў 6 кубаметраў. Машыністы гэтым чынам зменнылі час праеду ад стаянчых Віцебск да стаянчых Смаленск і назац на 1 гадзіну 56 мінут. Прыкладу тав. Мураўёва і Носаравых рыхтуюцца паславаць машыністы тт. Старынін і Міхайлаў.

Некаторыя пачальнікі пугаў пугавуюць прагучычыхаў. Пачальнік пэха № 2 Малюцін М. М. 7 ліпеня скур'ю прагу рабачага Сазонава. Пачальнік электра-стаянчых Галыцін К. Н. і мінутным месцаў утаў выліхнаўца Зуеўскага, які на прапугу трох мінут не з'яўляўся на работу. Магюцін і Галыцін адданы пад суд. Але гэты не паслухачы ўрокам для абароўцаў прагучычыхаў. Напрыклад, 14 жніўня прыбллічыхаў інтэрната Лікоўскага не вышла на работу. Камандант інтэрнатаў тав. Івінскі ведаў аб прагучу Лікоўскага, аднак нікому не даказваў. 1 толькі 29 жніўня ўдалося выявіць пра-гучычыхаў.

На аснове жыццяўлення Указа

ГОМЕЛЬ. Кал

НА УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЙЦЫ

Два ўраджай ў год

Удвая сацыялістычная сельская гаспадарства ўсе ўмовы для вырашчэння ўраджайнага зямлі. Важнейшай з іх з'яўляецца атрыманне з адной і той жа плошчы двух ураджайў у год.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

Ураджайнае гэта не новае. Аб паўторных ураджаях ведаў і савадоў іспанскія фермеры Канары, і лепшыя розумы амерыканцаў у 19-м стагоддзі.

МАЯ МАЛАТАРНЯ ПРАЦУЕ БЕЗДАКОРНА

Многія думаюць, што работа машыніста-малацішчыка зусім простая. Моў, даручаючы табе адрамантаваную машыну і глядзі, каб яна прапалава. Калі спыніцца — выкаціў механіка, ён адрамантуе. І зноў малаці.

Такая думка няверная. На справе гэта выключна складаная і адказная работа. Малаціць звычайна ў часе ўборачных работ, калі, як гавораць народная пагаворка, адзін дзень уся зямля корміцца.

Ад машыніста-малацішчыка патрабуюцца, каб яго машына прапалава, як механізм гадзінніка. Дабіцца такой работы малаціць можа кожны матэрыяліст; для гэтага патрэбна любіць сваю справу, дасканала ведаць механізм.

У гэтым я ўпэўніўся на практыцы, працуючы на малаціні «МЭ» пяці сезоннага паходу. Кожны год я на сваёй машыне выконваю 2—3 сезонныя заданні. За гэты перыяд я не меў ні адной аварыі. Машына працуе вельмі добра. Але гэта мяне не супакойвае. Я ўпэўнена працую над павышэннем сваіх тэхнічных ведаў.

У час малаціць самастойна навучыўся працаваць на трактары. У мінулым годзе ўразаў трактарам 56 гектараў, сёлета — 85 гектараў. Да мяне перастаў прымаць механік МТС, бо ў апошні год малаціў я рамантую сам, без ніякай дапамогі.

У сакавіку месяцы да мяне прыязджаў механік МТС. У гэты час я ўжо адрамантаваў сваю машыну. Ён патрабаваў, каб я замяніў падшышнік. Але я сказаў, што і гэтага хопіць на сезон.

Глядзі, таварыш Заранік, — папярэды ён, — каб ты з першых не стаў адстаючы.

— Цічога, — адказаў я, — як не будзь буду прапалава.

Вышаа па-мойму. Вось я працую на сваёй малаціні ўжо 30 дзён бесперапынна.

на, але падшышнік яшчэ не падвадзіў мяне, машына працуе бездакорна.

На плане МТС за 60 дзён я павінен намацаць 400 тон збожжа. А на 6 верасня я ўжо намацаціў 520 тон — у сярэднім прымае па 17,8 тонны ў дзень.

Калі-б мая малаціня прапалава роўна 20 гадзін у суткі, я намацаціў-бы яшчэ больш. Але многія старыяні калгасаў вельмі позна пасылаюць людзей на работу. У калгасе імені Калініна нам удалося працаваць па 20 гадзін у суткі. Там мы далі добрую выпрацоўку: за 6 дзён намацацілі 196 тон збожжа, — у сярэднім давалі па 32,6 тонны ў суткі. Гэта самая высокая выпрацоўка ў нашай МТС.

Добра працуе трактары тав. Шылец. У яго таксама няма прастояў машыны. Высокая выпрацоўка забяспечыла нам вялікі заробак. За 16 дзён малаціць трактары заробіў 175 працэнтаў і эканоміў 900 літраў гаручага, за што атрымаў дадатковую аплата ад МТС.

Я за 30 дзён заробіў 520 рублёў грошай і больш 300 кілограмаў збожжа.

Мяне запытваюць, як я дабіўся такіх поспехаў. Скажу прама: работа малаціні звычайна выключна ад машыніста. Калі машыніст адважвае сваёму прызначэнню, патрабуючы даглядае машыну, то яна будзе прапалава добра. У адваротным выпадку машына вельмі хутка выйдзе са строю.

Мая малаціня працуе пяці сезон. Але яна яшчэ зусім новая, яшчэ быццам сёння з завода. І ні адной часткі яшчэ не змяняла.

У нашай МТС ёсць рад машыністаў, якія слаба авалодалі тэхнікай. Я дапамогу ім, але дыктар МТС тав. Раўскі чамусьці не хоча папулярызавань мой метады.

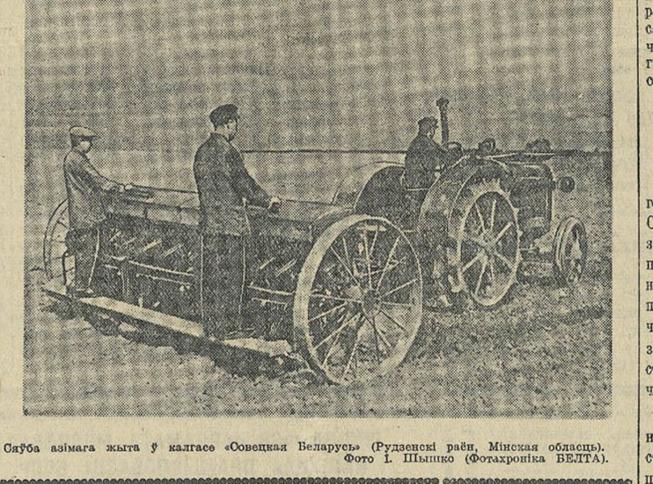
П. ЗАРАНИК, машыніст-малацішчык Брагінскай МТС.

МАСАВЫЯ УСХОДЫ АЗІМЫХ

КАМАРЫ, 9 верасня. (БЕЛТА). Калгасы раёна завяршаюць сяўбу азімых. Перадавыя сельгасары «Траці Інтэрнацыянал», «Новая праца», «ХІІ Інтэрнацыял» план сяўбы выкаціў і рабілі першымі. Калгас «Траці Інтэрнацыял» пасяў раджымі спосабам на добраапрацаванай і ўпэнявай збожжа 230 гектараў жыта і 25 гектараў пшаніцы.

Уперніком калгасы раёна вывелі сёлета мінеральныя бачыны і цапкам скарыстаці іх пад сяўбу азімых.

Масавыя усходы азімых павялічылі на палях бригады Шама Пітра ў калгасе «Траці Інтэрнацыянал». Папярываюцца руні азімых палі сельгасары «Рухавік рэвалюцыя», «Чырвоны баранібіт» і іншыя.

Сяўба азімага жыта ў калгасе «Савецкая Беларусь» (Рудзінскі раён, Мінская абласць). Фота І. Пішыно (Фотакроніка БЕЛТА).

Вершы, створаныя ў год 1905 года, запісаныя мовай яшчэ больш разволаццыванай.

«Пусты в бітве падат герой — яго замяніў новы герой... Мільёны бросяць в ораженне, в дыму блещет и кровь, и пламя, Боца борбы взорыет знімаць...»

Пасля бурных дзён 1905 года надышла беспасветная, зашмарная ноч. Рабочыя арганізацыі былі разгромлены. Райніс у выгнанні (у Швейцарыі). Ён піша сваё бясспарнае «Шхуна кітэ», у якой спявае аб загінуўшых і патраінае моладзь на бараніць:

«Я откорою глаза, что мне выколзят вран, Выл отрезан язык, — зезвучит слова реч. И в пробитой груди сердце вспыхнет огнем. А рука прирастет — и подметит свой меч...»

Прагаю помсты палае кожны радов, кожная літара ў гэтай кнізе смутку і гневу. «Ціха жыць», таксама як і кніга «Ты, якія не забываюць», — выдатныя творы прамазонай паэзіі, узоры служэбна рэвалюцыі і свайму народу.

І разам з тым кожны новы зборнік вершаў Райніса — уздыг да новых вышніх паэтычных майстэрства.

У 1912 годзе, выкажваючы зборнік «Канец і пачатак», Райніс піша ў спісраце:

«Тобо, класс основной, — Это будет жить, расти, осуществлять, творить, Пока в сердцах людей всем ранам не заживят...»

У красавіку 1920 года Райніс вяртаецца, нарэшце, з выгнання на радзіму. Ён у захапленні ад урачыстай сустрэчы, нааджданай яму буржуазнай, поўна надзей, аўтузізма, ілюзіі. Але ўсе гэта ашукаства. Замест вывастанай самастойнай Латвіі, дзе ўлада належаць народу, перад вачыма паэта-рэвалюцыянара ўстае на ўсёй агуленасці краіна страшэннага блага тэрара, насяляў, акупацыя, карьерызма, прагавітасці, спекуляцыі, панюці за пільны дыктарскімі месцамі ў бакпах, за міністрскімі партфельмі.

«Свобода гибнет, — новой жизни скрепа, Вновь лететь вровь позором черноотным, Порядок старый вновь встает из склепа» —

указанне адзіленны паэт. Райніса ахалляе жуасці. Ён адцяо пачынае адручацца ад. Пацяў ёнў бараніць ён ужо не ў сілах, бо ад народа адарваўся. У дзён піку паэта паўзалоцца мыслі аб самагубстве. Ён запытаўся ў атмасферы наўд, несправядлівасці, духоннай і маральнай нікчэмнасці акружачага.

Мысль об отъезде з Латвіі неадцяога, прастуде да канца зморага, дхунопа адноснага паэта. Але ён ужо не быў адольны да рашучых дзеянняў.

І Райніс напісаў многа п'ес вялікай сацыяльна-палітычнай і мастацкай калітэнасці. Некаторыя п'есы Райніса меці нябачаны на латышскай сцэне п'есаў (гісторыка-драматычная казка «Залатыя вены», трагедыя «Ігуць і Арцыя», «Юсіф і яго браты», «Агонь і ноц» і іншыя). Латышскую драматургію Райніс уяваў за ўзровень сучаснай латвійскай савецкай драматургіі. Вышпась п'ес Райніса перакладзена на еўрапейскія мовы.

У тэатрычных поглядах Райніса было многа памылковага, у многім ён глыбака заблуджаўся. Але ад служэбна свайму народу Райніс не адмаўляў ніколі. Ён заўсёды чыра і ялябока любіў рабочы клас.

Вызвалены, пшачылены народ Савецкай Латвіі ніколі не забудзе свайго вялікага паэта.

Праф. Р. ПЕЛЬШЭ.

УЗНЯЛАСЯ АКТЫЎНАСЦЬ ЧЛЕНАЎ ПРОФСАЮЗА

У пленум ВПСЮ патрабаваў ад кіраўнікоў профсаюзнай арганізацыі прыняць наўд да актывнай работы ўсёх членаў профсаюза. Рэалізуючы гэты рашэнні, мы пры рэспубліканскім каагэты стварылі калектыв арганізацыйна-масавай і культурна-масавай работы, а таксама сацыяльнага страхавання і жыллёва-бытавую. Намі сфарміраваны ўзначальваючы члены камітэта.

Большасць з іх працуе ў фінансава-банкаўскіх установах, а пасля работы выконвае свой грамадскі абавязак. У саставе камітэта ўдзельнічаюць больш 50 чалавек. Гэта ў большасці спецыялісты, эканамісты, чылавікі, ліццы палітычна падрыхтаваны.

Для акавання практычнай дапамогі раённыя і мясцовыя камітэты мы стварылі штат грамадскіх інструктараў у колькасці 31 чалавек, пераважна з ліку рэзёрва-інтэлектуальнага апарата фінансава-банкаўскіх устаноў. Яны часта выязджаюць у абласці і раёны. Праз грамадскіх інспектараў мы ажыццяўляем жыццёвы сувязь з мясцовымі профсаюзнамі арганізацыямі. Многія з іх выконваюць нашы заданні.

Значную работу праводзіць зараз профсаюзна актыв у барацьбе з парушэннямі Указа ад 26 чэрвеня. У фінансава-банкаўскіх установах рэспублікі з часу выдання Указа прапаноўна дысплыліна ўзмацнілася. Працуючы і спецыялісты рэзка скараціліся. Рабочы дзень ажыццяўляюцца больш прадуктыўна. Ё працягвае, жаса пераходзіць рэспубліканскай канторы Дзяржабанка добра апраўдана з работай, хоць аб'ём яе павялічыўся, а састаў супрацоўнікаў зменшыўся на 5 чалавек. Новыя, лавялячыныя нормы каарды-выдаткі тт. Камінская, Вахшчэ і іншыя перавыконваюць у паўтара раза. Значна ўзнілася дэбная выпрацоўка ў аддзеле машыніраваннага ўліку. Аператар тав. Гор замест 1.200 запісаў дае 1.800, аператар тав. Аметка—1.463 запісаў. Апрацоўка дакументаў у гэтым аддзеле павялічылася з 5.500 да 6.500 штук у дзень. Значна палепшылася арганізацыя працы і абслугоўвання кліентыры. Скарачаны ў канторы 73 адзіны, гэта дасць эканомію да канца года 100 тыс. рублёў.

Мінская цэнтральная ашчадная каса, у сувязі з павелічэннем рабочага дня, перайшла з двухдзённай на паўтарадзённую работу, прычым абслугоўванне кліентыры ніколі не пагоршылася. Эканомія ад гэта тэра мэрарыяства складала да канца года 15 тыс. рублёў. На прыкладу ашчаднай цэнтральнай ашчаднай касы, пераходзіць на паўтарадзённую работу ашчадны і ў іншых гарадах рэспублікі.

Але больш-б няварыліна думаць, што па нашай сістэме з выкананнем Указа ўсё абстаці добра. У часе праваркі ўстаноўлена, што многія раённыя і мясцовыя камітэты ўсім недастаткова ажыццяўляюць кантроль за выкананнем Указа. Вось, напрыклад, кантрабёр талачынскай райкасаўскай Казкоў прышоў на работу са спавеннем на адну гадзіну, але застанчк масы Прымота не прынялі прагучыцца да адкаласці. Гаслоўбух расоцкай райахчадкасмы Аптонска заробіў пра-

гул і таксама доўга аставаўся непакараным. Парушэнне Указа было выяўлена і ў раёне іншых фінансавых органаў БССР, у тым ліку і ў г. Мінску. Пры дапамогу актыва ўдзельнічаюць ўсталяваць у адпаведным раённым фінансавым аддзеле і ў іншых установах рабочы дзень не наружач поўнасьцю. Некаторыя супрацоўнікі, пад выдм выканання «служэбных даручэнняў», ухадзілі ў часе работы па асаблівых справах. Гэтыя людзі зараз прызначыты да адкаласці. Былі праведзены па гэтым полаву сходы членаў профсаюза, на якіх сурова асудзілі паварыны дэзарганізатару вытворчасці.

У раёе ўстаноў практычнавалася шпэрыкае прадастаўленне ашчудкоў за свой кошт (Валожынаўскі, гомельскі гарадскі фінансавы аддзел і інш.). Усім ясна, што такога роду ашчудкі прагучыцца сабой ні што іншае як легалаванія працуючы.

Намала ў нас грамадскіх работнікаў-агучытэляў, якія спецыяльна выдатую работу ва ўстановах з грамадскай работай пасля свайго рабочага дня. Прафсаюзнае крытычнае сектара Беларускай Дзяржабанка тав. Шаўня праводзіць вялікую грамадскую работу. У яго прафсаюзна 42 чалавекі, з іх 25 выдаткі і 7 ударнілаў. 16 чалавек у першыя паўгоддзі былі прамерываны. Па сваёй ініцыятыве работнікі сельскагаспадарчай групы аказалі вялікую дапамогу абласному зямельнаму аддзелу ў складанні профіліпа на машына-трактарных станицях. Асабліва треба адзначыць профанціста тав. Александроўскага, які аказвае сацыялістычную дапамогу крэйтліным работнікам філіялаў банка. У яго профсаюзна рэгулярна праводзіцца вытворчая нарада. Створана школа выдатных метадаў работы, у якой выкладаюць самі супрацоўнікі-выдаткі. Школа гэта вельмі папулярна і прыносіць вялікую карысць у справе павышэння кваліфікацыі работнікаў.

Добра працуюць і некаторыя нашы страхавальнікі. Страхавальнік тав. Куціна часта бывае на кватэрах у работнікаў, ведае, хто ў чым мае патрэбу і аказвае дапамогу. Тав. Пітэва з прычын хваробы дзіціні не вышла на работу. У гэты-ж дзень яе наведвала тав. Куціна. Яна выкаціла кансультацыя да хворага дзіціні. Супрацоўніцы Туронкай т. Куціна дапамагае памесціць хціца ў яслі. Тав. Перская папярэла ад пажару. Па ініцыятыве тав. Куцінай ёй была аказана дзейная дапамога.

Для лепшага абслугоўвання членаў профсаюза ў нашым камітэце ўстаноўлены п'ятворчыя дэжурствы ад 17 гадзін 30 мінут да 22 гадзін, а таксама і ў выхадныя дні.

Мясцовыя камітэты перадаюць сваю работу ў адпаведнасці з паставанай X пленуму ВПСЮ.

Е. ПАРОДНІ, сакратар Беларускага камітэта саюза фінансава-банкаўскіх работнікаў.

ПЕРАД ПРЫЗЫВАМ

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звязды»). З пачуццём горадасці за сваю радзіму, за вялікага Сталіна сустралі прызыўнікі Гомеля загад Наркома абароны аб чарговым прызыве ў рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Шчаслівая моладзь, гарачыя прызывы нашай краіны з неспрыемным чаканьнем той радаснай мінуты, калі прызыўная камісія скажа ім: годзеі, і яны отацуюць пад баявыя сцягі слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

На абласці ўжо закончана абсталяванне прызыўных пунктаў. Зацверджан састаў прызыўных камісій. Прызыўныя пункты ў гэтым годзе вызіляюцца сваім мастацкім афармленнем. Усюды вывешаны лозунгі, партрэты правядоўцаў партыі і ўрада, арганізаваны выстаўкі лепшых стаханавцаў-прызыўнікоў. На большасці прызыўных пунктаў будуць прапалава буюфы і лары.

Дастойнае пашаўненне атрымаюць Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія і Ваенна-Марскі Флот. Толькі па Гомелю 36,4 проц. прызыўнікоў маюць сярэнюю і вышнюю асвету, 64,6 проц. прызыўнікоў адлі народны на зночак ВС, 59,4 проц.—на зночак ППА і 90 проц. на зночак ШХА. 175 чалавек атрымалі званне інструктараў ШХА, 121 чалавек ма-

лоферокі правы і 26 прызыўнікоў з'яўляюцца снайперамі.

Сярод прызыўнікоў Гомельскага тлунча-калмбанага—многа комсамольцаў. Усе прызыўнікі падрываліся да службы ў Чырвонай Арміі. Большасць з іх можа метка страляць, добра кідаць гранаты, навучылася тэхніцы шыткавага бою. Камітэт пасылае ў Чырвоную Армію снайперу, варажылаўскіх стражкоў.

Комсамольц-слесар тав. Савірка па шаборніцтвах прызыўнікоў заняў другое месца па баях. Ён таксама вельмі добры лётчык, канькабец і плавец. Прызыўнік Аляксандр Самарын—выдатны снайпер.

Аб высокім маральным становішчы прызыўнікоў сведчаць п'есмы, паступаючы на імя ваеннага. Прызыўнік-стаханавец Новабеліцкага лесабачынага тав. Малюга піша:

«Няма большай чэсці для нас, маладзё прызыўна ў вайну краіны Совету, чым служыць у рядах слаўнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Абарона Савецкай радзімы—святая абавязак савецкага грамадзяніна. Дзень прызыва я чакаю з неспрыемнем, в радасным хваляваннем. Хоцання хутчэй аўдальць баявой галікай, каб у вшыду неабходнасці па першаму закліку намай партыі і ўрада панесці савураццельны ўдар ворагу».

Грамаднае, фізічнае і здаровае папаўненне

Прызыў у Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот з'яўляюцца вялікім званнем для нашай моладзі. Моладзь нашай краіны з неспрыемным чаканьнем радаснага дня, калі яна стане пад баявыя, авіяныя славыя сцягі Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Чырвоная Армія патрабуе грамадзяна, фізічна здаровага, добра падрыхтаванага і ваенных адносных людзі. Такіх людзей краіна дае сваёй арміі і свайму флоту.

56 процантаў прызыўнікоў Глускага раёна — комсамольцы. 70 проц. прызыўнікоў адлі народны на зночак «Воршчэўскі стрелок», 96 проц. на зночак ШХА, 80 проц. — ППА, 93 проц. — ГСА. Кожны прызыўнік — гранатамётчык.

Сярод прызыўнікоў яма непісьменных і малапісьменных.

Раённы сход прызыўнікоў

КЛМАВІЧЫ. (БЕЛТА). 8 верасня адбыўся раённы сход прызыўнікоў. Прасторы зал раённага Дома сокултыву былі перапоўнены. Будучыя байцы Чырвонай Арміі заслухалі заклік ад міжнародных становішчы і задых прызыва. Выступіўшыя моладзья патрыёты гора-

здаровае папаўненне 3 прызыўнікам сістэматычна праходзіла палітмасавая работа, чыталіся лекцыі, даклады.

Праведзены 4 канферэнцыі прызыўнікоў, на якіх былі зроблены даклады ад міжнародных становішчы і абмярковаўся зноў вынікі сацыялістычнага саборніцтва з прызыўнікам Окцябрскага і Паўнкіскага раёнаў. Таксама праведзены раённыя саборніцтва прызыўнікоў па розных відах спорта. Прызыўнікі паказалі сваё фізічнае трэніроўку і поспехі ў авалоданні ваенна-спартыўнымі ведамі.

Сярод прызыўнікоў асць дэпутаты сельскіх саветаў: тт. Девін Ш., Кузьмінкі В. і інш.

В. ШУЧУК, заг. ваенным аддзелам Глускага РК КП(б)Б.

Вялікі латышскі паэт

(Да 75-годдзя з дня нараджэння Яніса Райніса)

Ступіўшы ў пачатку гэтага века на рагатурнае поле дзейнасці, Я. Райніс стварыў зварушу на сабе ўсеагульную славу. Райніс быў высокаадукаваным чалавек, таленавіты паэт, смелым апарох. У сялянска-мяшчачына сенты-малую і салгачна-нацыяналістычна ў той час латышскую паэзію Райніс прынес багачце мыслей, шыльнаў, ілюзіі. Ён адрава ваяў у латышскай партыі гласноствуючае становішча. Не мен буйную ролю адгравваў Райніс і ў латышскай драматургіі.

Ялікі паэт, рэфарматар і абшаччальнік латышскай мовы, Я. Райніс (саўданае яго прозвішча Плексан) нарадзіўся 11 верасня 1865 г. і памёр у вясні 1929 г. У раннім дзяцінстве ён чаці ад мацеры мовы латышскіх народ-дз песень. Ён прыслуховаўся і да ідэ-алягічных, беларускіх народных песень, ка-алягічных ўражанняў, бас-алягічных творчых зямельцаў.

У 1903 годзе выхадзіць першы зборнік вершаў Райніса «Дзекія акорды сіняга вечара». У зборніку адлюстраваны рэво-люцыйныя настроі паэта, патэтычныя думкі і сацыяльна-палітычныя нарэды.

У гэтым зборніку Райніс паказваў сабе вялікім майстрам паэтычнага слова. Амаль невядомы да таго часу, паэт адразу выстунаў на першае месца і адзілі чы тачоў павяшчой і вастрыяей мыслі, блескам формы, багачам мовы.

Прадастаўленне гістарычнага 1905 года. Райніс зноў на радзіме. Любімы народны паэт заклікае:

«Выне головы закиньте Ветру свежему навстречу...»

Паэт-амагар ведае, што няма барацьбы без афяр, што яшчэ

«Горычк много Зарет сорен, И много смелых Сражат овинов».

АНГЛА-ГЕРМАНСКАЯ ВАЙНА

Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 9 верасня. (ТАСС). У вядомых вярхоўнага камандавання германскай арміі гаворыцца: «Германская авіяцыя працягвала атакаў Лондана 8 і ў ноч на 9 верасня. Германскія самалёты зноў скінулі бомбы рознага калябра на докі і партовыя пабудовы, нафтаасховішчы, газавыя заводы, электра-роданаропныя станцыі, харчовыя склады, размешчаныя на абодвух берагах Темзы. Бамбардзіроўцы падвергілі некалькі аэрадромаў у ваколіцах Лінкальна. У заўне Форт-оф-Форт цяжка пашкоджана гандлёвае судна ў 8 тысяч тонаў.

Страты непрыяцеля за ўчарашні дзень — 22 самалёты. Чатыры германскія самалёты не вярнуліся на базу».

Англіійскія паведамленні

ЛОНДАН, 9 верасня. (ТАСС). Міністэрства авіяцыі і міністэрства ўнутраных спраў і ўнутранай безбеспаснасці паведамляе: Учора вечарам атака непрыяцеля на Лондан аднавілася хутка пасля змярэння і прадаўжалася на працягу ночы. Самалёты скінулі бомбы над абшарнай тэрыторыяй Лондана. Найбольш жорстка атака непрыяцеля была пакараны ўздоўж берагоў Темзы, дзе ўзніклі пажары. Пажары ўзніклі ў розных частках Лондана, выклікаўшы часовае парушэнне работ гарадскіх прадпрыемстваў.

Паводле паведамлення агенцтва Рэйтэр, у ноч на 9 верасня на цэнтральную частку Лондана было скінута германскіх самалётаў многа фугасных бомб. Пашкоджаны гандлёвыя будынкі, разбіты шыбы ў сотнях дамоў. Пашкоджаны газавыя магістры і каналізацыя.

Англіійскае міністэрства авіяцыі паведамляе, што 7 верасня ноччу англійская авіяцыя падвергла ітэнтэнаў бамбардзіроўцы парты ў правыя Па-дэ-Кале. Падвержаны бамбардзіроўцы Кале, Булонь, заводы Крўпа ў Эене, ваенныя заводы ў Энджэне, Цейбруне, нафтавыя заводы ў Гельзенкірхене. Скінутыя бомбы былі выкінуты пажары ў ўзрывы на чыгуначных складах у Мангейме, Франгу і Гаме. У Шварцвальдзе англійскія самалёты падвергілі бамбардзіроўцы складу ваенных матэрыялаў, скрытыя ў лесе. Уніклі вялікія пажары. Англійская авіяцыя атакавала непрыяцельскія аэрадромы ў Везелі, Крэфельдэ, Врусеі, Кервелье (Францыя), Састэрбургу і Эндгофене (Галандыя). Усе англійскія самалёты вярнуліся на базу.

ЛОНДАН, 9 верасня. (ТАСС). Паводле неафіцыйных даных, 7 верасня ў налетах на Англію ўдзельнічала каля 500 германскіх самалётаў. Для барацьбы з уніклімі пажарамі англійскія ўлады скарысталіся да 4 тысяч пажарных машын.

Паводле паведамлення агенцтва Рэйтэр, лонданскі порт не паздаў на бамбардзіроўку, прадаўжае функцыянаваць. Частка складаў разбурана.

Зводка італьянскага камандавання

РЫМ, 9 верасня. (ТАСС). У вядомых італьянскага камандавання гаворыцца: «Наша авіяцыя ў Хайфе бамбардзіравала нафтаперакасны завод. Успыхнулі вялікія пажары. У Алезандріі бамбардзіраваны дарожны і пабудовы ваеннай базы. Ва ўсходняй Афрыцы нашы бамбардзіроўчыкі бамбардзіравалі ў Судане пункт Бома, становішчы, нафтаасховішчы Порт-Судана. Непрыяцельскія самалёты бамбардзіравалі Магалышо, Масауа і Берберу. Афір няма. Страты значныя. Азіян непрыяцельскі самалёт, які прабаваў бамбардзіраваць аэрапорт ў Маджа (Абісінія), збіт нашай знішчальнай авіяцыяй».

Гандлёвае і крэдытнае пагадненне паміж СССР і Швецыяй

7 верасня 1940 года ў Маскве адбылося падпісанне пагаднення аб тавараабароне і плацяжах і крэдытнага пагаднення паміж Саюзам ССР і Швецыяй.

На першы год дзеяння пагаднення аб тавараабароне і плацяжах агульны тавараабарот наменаван на суме 150 млн. шведскіх крон, на 75 млн. шведскіх крон з кожнага боку.

Улічваючы пастаўкі за кошт крэдыта, экспарт Швецыі ў СССР склаўся ў першы год дзеяння пагаднення больш 100 млн. шведскіх крон, супроць 18 млн. шведскіх крон у 1938 г., а імпорт Швецыі з СССР — 75 млн. шведскіх крон, супроць 12 млн. шведскіх крон у 1938 г.

Саюз ССР будзе прывозіць са Швецыі вагонныя калясы пары і іншыя чыгуначныя матэрыялы, станкі, якасныя сталі, шарыкападшыльнікі і іншыя абсталяванні.

У абмен на гэтыя тавары Саюз ССР будзе пастаўляць Швецыі нафтапрадукты, зяро, макухі, марганцавую руду і іншыя тавары.

Згодна ўмоў крэдытнага пагаднення Швецыя прадастаўляе Саюзу ССР фінансавыя крэдыты на суме 100 млн. шведскіх крон тэрмінам на 5 год з 4 з пазавінай працэнтаў гадавых. Саюз ССР скарывае гэты крэдыт на працягу двух год для плацяжоў у Швецыю па дадатковым заказам на машыны і абсталяванні.

З савецкага боку пагадненні падпісаў Народны Камісар Знешняга Гандлю СССР тав. Мікаіа А. І., з шведскага боку — міністр рэгулявання гаспадаркі Швецыі п. Г. Эрнскен.

(ТАСС).

Падпісанне румына-балгарскага пагаднення аб перадачы Паўднёвай Дабруджы

БЕРЛІН, 7 верасня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае з Сафіі, што ў Крайове падпісана румына-балгарскае пагадненне аб перадачы Паўднёвай Дабруджы Балгарыі. Гутарка ідзе аб абласцях Калікіра і Дуростор з гарадамі Добрыч, Селістра, Тутракан, Балчык і Каварна. Да Балгарыі адыходзіць тэрыторыя ў 7.726 кв. кіламетраў з насельніцтвам у 378 тыс. чалавек. Паўднёвая Дабруджа складае 7,5 процанта тэрыторыі Балгарыі. Разам з Паўднёвай Дабруджай тэрыторыя Балгарыі складае звыш 110 тыс. квадратных кіламетраў.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

Дабруджы на балгарскае насельніцтва Паўночнай Дабруджы. У адносінах насельніцтва іншых раёнаў абодвух краін прадуважана дабравольная эміграцыя на працягу года. Балгарская дзяржава абавязана заплаціць на працягу 2-х бюджэтных год 450 мільянаў лэй, складаючыя розніцу кошту зрыўнаваных будоўляў, маёмасці і так далей. Румынская дзяржава абавязуецца заплаціць балгарам Паўночнай і Паўднёвай Дабруджы за ўсе правадзеныя рэвізіі.

САПРАУДНЫЯ ПРЫЧЫНЫ ВЫГНАННЯ КАРАЛЯ КАРОЛЯ З РУМЫНІІ

КІШЫНЬ, 8 верасня. (Ад уласн. нараспаўдана). Паводле паступіўшых сюды вестках, цпер канчаткова высветлілася сапраўдная падатліка правакацыйных дзеянняў з боку румынскіх вайсковых часцей, якія мелі месца ў другой палавіне жніўня на савецка-румынскай граніцы, і з паводу якіх, як вядома, савецкі ўрад двойнм заявіў пра тэрор у Румыніі, аб чым было апублікавана 30 жніўня ў спецыяльным паведамленні Наркамата замежных спраў.

Як паведамляюць, акружэнне Кароля ўжо некалькі часу называю перагаворы, у якіх падрыхтоўваліся перадача Венгры значнай часткі Трансільваніі, а таксама атрыманне ад Германіі і Італіі гарантыі дзяржаўнай тэрыторыі Румыніі. Каролю патрэбны былі якія-небудзь знешнія паводы для таго, каб нека апраўдаль перад грамадскай думкай Румыніі гэтыя падрыхтоўваліся рашэнні.

У гэтых мэтах акружэнне Кароля пайшло на стварэнне правакацыйных ішпадэнтаў на савецка-румынскай граніцы, прычым для гэтага былі скарыстаны не толькі пагранічныя, але і вайсковыя румынскія часці, а таксама ваенныя самалёты. Кароль, вядома, праўдліва разлічваў, што напад румынскіх часцей на савецкую пагранічную ахову не можа асцяцца без адказу. Усё гэта было скарыстана для таго, каб распаўсюдзіць звесткі на хуліганства чуткі аб тым, што нібы Савецкі Саюз рыхтуе напад на Румынію, што Румыніі патражае ваенны разгром, а таму адзіны моў, спосаб выратавання Румыніі — аддаць Венгры частку Трансільваніі і атрымаць ад Германіі і Італіі гарантыі тэрыторыі Румыніі. Кароль, інакш, разлічваў таксама на тое, што такі абарот спраў можа стварыць трэнні паміж Германіяй і СССР. Біацыя ў выніку, што вядомае паведамленне Наркамата замежных спраў аб пратэсце савецкага ўрада было шырока апублікавана ў замежным друку, але так і не было дэпушчана для аублікаваця ў румынскім друку. Відць, акружэнне Кароля базалася, што аублікавацце савецкага паведамлення аб правакацыйных характары пагранічных ішпадэнтаў выкрывіла правакацыйны дзеянні румынскіх заправі на савецкай граніцы.

Піспранні ўрад Румыніі, як паведамляюць, поўнасцю разгадаў гэтую правакацыйную ланітку Кароля і яго акружэння і прадырныў меры да выгнання Кароля і да канчання яго акружэння. Такія, як паведамляюць, сапраўдныя прычыны адрачэння Кароля ад прастола.

(«Правада»).

Міжнародная хроніка

У Англію прыбылі канадскія войскі і некалькі сот амерыканскіх дабравольцаў.

Надаўна пры неведомых акалічнасцях у Швейцарыі ўзарван выдрук на Эйрскі чыгуны, з'яўляючай Швейцарыю з латвія Ропы. Праз выдрук праходзіла не менш двухсот таварных падоў у суткі.

У Швейцы з 21 верасня вугаль і кокс будуць прадавацца толькі на спецыяльных дазволлах.

Французскі ўрад адмяніў закон 1904 года, які забараняў ралігійным таварыствам кіраваць выкладаннем у савецкіх школах.

У Токіо ўспыхнула эпідэмія соннай хваробы. Смяротнасць сярод захворвалых — 56 процантаў.

У адным з кіноатэатраў Белграда з вялікім поспехам дэманструецца савецкі фільм «Волга-Волга». Зал заўсёды перапоўнен.

ПАПРАЎКІ І ЗМЯНЕННІ ў БЕЛАРУСКІМ ПРАВАПІС

Саўнаром БССР старэйшым камісія на падрыхтоўцы правапісу ўвясення правапісу і змяненню ў беларускі правапіс пад старшынствам наркома асветы БССР тав. Е. І. Уралавай. У камісію — тт. Горыў К. В., Янка Купала, Якуб Колас, Лынькоў М. П., Губка П. Ф., Калікоў М. Н., Барыссяк В. В., Гурок К. І., Калубовіч Е. Ф., Пугачоўская А. В. і Шахавыя І. Г.

Камісія на сваіх пасяджэннях ужо разгледзела фармулёўкі некаторых правілаў беларускага правапісу, якія неабходна ўвясці.

Уважліва перагледжаны правілы правапісу складаных і скарачаных уласных імянаў, прозвішчаў і геаграфічных імянаў, ітэрмінаў, спецыяльных і «і» ў замежных словах, суфікса «і» ў замежных словах і т. д.

Праецт увясення правапісу і змяненняў у асноўным падрыхтаван і будзе апублікаван у друку для абмеркавання грамадства. Да 15 лістапада праецт павінен быць прадастаўлен на разгляд СНБ БССР.

Кінофільм „Вызваленне“

Да гадавіны вызвалення працоўных Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ад гітлераўскіх панюў беларуская кінатра «Галоўкінопракат» выпускае на экраны кінатэатраў Мінска, Беластока, Брэста, Пінска, Баранавіч і іншых гарадоў новы гісторыка-храпікальны фільм «Вызваленне».

Херад гледацямі ажывіць незабытыя хваляючыя эпізоды сустрэчы частэй вайскай Арміі і насельніцтвам Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, Народнае брацтва ў Беластоку, выступленне Саў